

דרך אפרתה

ביטאון המכללה
למורות ולגננות — אפרתה

ה

המחנך הדתי בעולם "שונה"

עורכים: ישראל רוזנסון, ציון עוקשי

תשנ"ה 1995

הוצאת מכללת אפרתה רח' בן יפונה 17 ירושלים

תוכן העניינים

הקדמה

שער א — המחנך הדתי בעולם מודרני

9	— המחנך והרב	הרב שלמה אבינר
15	— דעת תורה וסמכות חכמים	הרב דניאל טרופר
19	— חינוך למוסר בעולם דתי, מעורער סמכויות מחנכות	רפאל ירחי
31	— על לשון וערכים	ציון עוקשי
39	— הוראת נושא התקשורת בבית הספר הדתי — נקודות למחשבה	אריאלה פרסקי
49	— בגדרי חובת מלמדי תינוקות	הרב יצחק נפחא

שער ב — המחנך הדתי והתלמיד השונה

63	— החינוך המיוחד — במקורות היהודיים	רחמים מלמד-כהן
73	— הילד השונה והחריג ביצירות לילדים	ד"ר לאה חובב
99	— 'ואין אחד דומה לחברו' — היחס לשונה בלימוד התורה	ד"ר ישראל רוזנסון
119	— על הזיקה שבין מקורות היהדות לבין הכשרת מורים לחינוך מיוחד — סקר עמדות בין מורי חינוך מיוחד במוסדות להכשרת מורים	חווה בלון

© כל הזכויות שמורות
לכית מדרש למורים ולגננות "אפרתה"

הודפס בדפוס "אחוזה", ירושלים

הקדמה

גיליון זה חמישי במספרו, של 'דרך אפרתה' מוקדש לעיון ב'עולמו של המחנך הדתי בעולם שונה'. — "שונה", תרתי משמע: שונה בתקופה ובתכנים, שונה במגוון התלמידים. נושא זה, החשוב תמיד, העסיק אותנו בשנת תשנ"ד ואף הוקדש לו יום עיון מיוחד. ייחודם של העיונים שבביטאון הוא בחותם האותנטיות שטבוע בהם, שילוב של עיון מקצועי עם ניסיון אישי של לבטים והתמודדויות.

'דרך אפרתה' מבוסס על מאמרי מורי המכללה אך נוהגים אנו לפרסם גם מפרי עטם של אורחים המוזמנים להרצאות בימי העיון. אנו מבקשים להודות לרב שלמה אבינר, לרב דניאל טרופר ולמר רחמים מלמד על הרצאותיהם ביום העיון, ההרצאות עוכדו למאמרים בביטאון, אך עדיין ניכר בהם במידת מה האופי של הרצאה בעל פה. לביטאון שני שערים על פי המרומז בשמו:

א. המחנך הדתי בעולם המודרני

ב. המחנך הדתי והתלמיד השונה והחריג

השער הראשון עוסק בנושאים: מעמדו של הרב וסמכות חכמים, חינוך למוסד בעולם דתי מעורער ערכים מחייבים, השתקפות הערכים בלשון, חובת מלמדי תינוקות במקורות, הוראת נושא התקשורת בביה"ס הדתי.

השער השני מוקדש ליחס לשונה בכלל, ולחינוך המיוחד בפרט. כלולים בו מאמרים הדנים בנושאים: החינוך המיוחד במקורות, הילד החריג בספרות הילדים, היחס לתלמיד השונה בלימוד התורה.

כן כלול בשער זה סקר עמדות הבודק את מידת השילוב של תכנים יהודים בהכשרת המורים בחינוך המיוחד.

*

עוד איתנו ברכה. במכללת 'אפרתה' עברו לא רק דורות של תלמידות אלא גם דורות של מורים ומורות. אנו מבקשים לברך השנה את חברינו הפורשים לגימלאות: לאה חנוך, יפה מגדלביץ והרב יצחק נפחא — מחנכים במלוא מובן המילה. נברך אותם באריכות ימים, בבריאותא מעלייתא ובהמשך יצירה פורייה.

ציון עוקשי, ד"ר ישראל רוננסון